

Riktlinjer för arvoden till gode män och förvaltare

Överförmyndaren i Norrköping 2014-02-20 § 4.3

Gode mannen har rätt till ett skäligt arvode för sitt uppdrag. När gode mannen årsredovisat uppdraget och överförmyndaren granskat redovisningen bestäms arvodet, vilket beräknas i procent av prisbasbeloppet beroende på de insatser som gode mannen har förordnats för och utfört.

Bakgrund

Arvode till ställföreträdare beslutas av överförmyndaren enligt bestämmelser i föräldrabalken 12 kap 16 §. Arvode och kostnadsersättning ska vara skäligen mot bakgrund av vad som har varit rimligt för att fullgöra uppdraget.

Ideellt uppdrag

I förarbeten har lagstiftaren uttalat att uppdrag som god man eller förvaltare till viss del är ideella. Därmed kan ställföreträdare inte förvänta sig att få ersättning som kan jämföras med lön som omfattar allt som utförts för huvudmannen.

Arvode för god man och förvaltare

I samtliga ställföreträdarens uppdrag ingår att ha kontakter med överförmyndaren, upprätta förteckning, årsräkningar, sluträkning och deklARATION för huvudmannen. Vidare ska en skriftlig redogörelse för uppdraget lämnas årligen. Någon särskild ersättning utgår inte för detta.

Även i de fall när ”sörja för person” inte ingår i uppdraget ska ställföreträdaren ha en god kännedom om huvudmannens personliga förhållanden. Detta är nödvändigt för att kunna se till att huvudmannens medel används till dennes nytta. I uppdraget att förvalta egendom ingår även att besöka huvudmannen och ha en personlig kontakt med denne.

Uppdrag att bevaka rätt och förvalta egendom

Kategori 1	Huvudmannens pension sköts av denne själv eller annan, exempelvis alla betalningar och löpande avgifter. God man eller förvaltare gör viss kontroll av den ekonomiska förvaltningen, har hand om något bankkonto, ansöker om pension, bostadstillägg mm, deltar vid vårdplanering. Uppdrag som enbart avser bevaka rätt enligt föräldrabalken 11 kap 4.	Grundarvode i % av pbb/år 3 %
Kategori 2	Utöver uppgifter i kategori 1 har gm hand om hela den ekonomiska förvaltningen, tar alla nödvändiga myndighetskontakter, förvaltar några bankkonton, distribuerar hushållspengar.	Grundarvode i % av pbb/år 8 %
Kategori 3	Då det utöver uppgifter i kategori 2 förekommer särskilt tidskrävande uppgifter som skuldsanering eller dylikt. Kan även tillämpas i de fall huvudmannen har tillgångar och/eller skulder som kräver ett större engagemang.	Grundarvode i % av pbb/år 12 %

Uppdrag att sörja för person

Kategori 1	Ett besök per månad, kontakt per telefon med huvudman och/eller boende, à-jourhållning om huvudmannens personliga situation.	Grundarvode i % av pbb/år 8%
Kategori 2	Gode mannen har kontakt med huvudmannen eller med boendet/kontaktperson flera gånger per månad, är i vissa mån personligen engagerad vid större inköp, flera telefonsamtal varje månad	Grundarvode i % av pbb/år 10 %
Kategori 3	Vid tunga ärenden där det krävs ett större engagemang och tätare kontakter med huvudmannen, anhöriga, boende/kontaktperson eller myndigheter	Grundarvode i % av pbb/år 15 %

Normalarvode och justeringar

Arvodet fastställs utifrån kategori ovan vid uppdragets början. Korrigering kan göras av överförmyndaren om uppdragets tyngd förändras och det bedöms tillhöra en annan kategori.

I samtliga ärenden ingår uppgiften att ha löpande kontakter med överförmyndarens enhet, att upprätta förteckning, års- slut- och arvodesräkningar samt inkomstdeklaration. Om ställföreträdaren i sin redogörelse angett tilläggsuppgifter eller att vissa uppgifter inte utförts ska tillägg eller avdrag från schablonbeloppet göras.

Avdrag

Målet är att samtliga redovisningar är korrekt ifyllda och inlämnade i tid. Om redovisningshandlingarna inte uppfyller de stipulerade kraven kan arvodet reduceras med upp till 2,5 % av prisbasbeloppet.

Tillägg

I de fall uppdraget är extra tungt kan överförmyndaren besluta om arvode som överstiger ovanstående kategorier. Definitionen för ”tungt uppdrag” är för personer som exempelvis svårt psykiskt sjuka, missbrukare, ekonomiskt tungt belastade och som uppträder påträngande, hotfullt, telefonterror etc.

När extraordinära uppgifter utförs t ex flyttning, fastighets- eller lägenhetsförsäljning, boutredning, arvskifte, ges ersättning för sådan tid som bedöms skälig med 0,3% av prisbasbeloppet per timme.

Vem betalar arvodet?

Huvudregeln är att det är huvudmannen, d v s den som har god man/förvaltare, som ska betala arvodet och kostnadsersättningen. En förutsättning är att huvudmannens tillgångar överstiger 2 prisbasbelopp eller att huvudmannens inkomst före avdrag för skatt överstiger 2,65 prisbasbelopp. I annat fall ska kommunen stå för arvodet. Om huvudmannen till viss del kommer över någon av gränserna kan endast den del som överstiger tas i anspråk för arvodet medan kommunen betalar resten. Om särskilda skäl finns kan Överförmyndaren besluta om undantag från huvudregeln.

I vissa fall kan överförmyndaren besluta att huvudmannen ska betala arvode även om inkomst och förmögenhet understiger angivna gränser. Detta får ske om kapitalbildning annars skulle uppkomma, som inte kan komma den enskilde till godo.

Överförmyndaren kan även godta att kommunen betalar arvode trots att huvudmannen har tillräcklig inkomst eller förmögenhet, t ex om tillgångarna är bundna i fastighet eller lägenhet som huvudmannen själv bebor, eller som inte kan säljas till rimliga villkor.

Om skäl finns kan Överförmyndaren besluta att huvudmannen kan dela upp betalningen till kommunen i högst fyra delar med olika förfallodagar.

Ersättning för bevakande av någons rätt i oskiftat dödsbo ska betalas ut av dödsboets medel, om inte särskilda skäl föranleder annat.

Förmyndare har bara rätt till ersättning om det finns särskilda skäl. I dessa fall betalas arvodet alltid från den omyndige eller dödsboets tillgångar. En särskilt förordnad förmyndare har rätt till arvode och kostnadsersättningar för sitt uppdrag och kan begära detta av överförmyndaren. Överförmyndaren beslutar om arvode och ersättningar i samband med granskningen av årsräkning/sluträkning. Arvodet betalas ut endast för förmynderskapsdelen och tas i regel ur barnets medel.

Kostnadsersättning

Ställföreträdaren har rätt till ersättning för de utgifter som har varit skäligen påkallade för uppdragets fullgörande. För att överförmyndaren ska kunna fastställa skäligen kostnadsersättning ska ställföreträdaren föra anteckningar och ange i sin arvodesräkning vilka omkostnader som förekommit för bl a resor, telefonkostnader, porto och andra utlägg. Schablonersättning utan specifikation beviljas inte.

Resor gjorda med egen bil ska verifieras genom körjournal. Bilresor betalas av huvudmannen.

Utbetalning av arvoden

Arvoden betalas ut året efter det att uppdraget utfördes. Under förutsättning att korrekt ifyllt årsredovisning är inlämnad senast den 1 mars, betalas arvode ut

senast i juni månad. Den som lämnar in för sent, utan att ha beviljats anstånd innan den 1 mars, får arvodet först när årsräkningen är granskad.

Vid sluträkning på grund av huvudmannens dödsfall ska normalt dödsboet betala slutarvodet. Detta kan ske när redovisningen är granskad och arvode har fastställts. Saknar dödsboet medel betalar kommunen ersättningen.

Ställföreträdare för ensamkommande barn

För godemansuppdrag avseende ensamkommande barn utgår arvode med 0,45 % av prisbasbeloppet per timme. Tidsrapportering samt utförda uppgifter ska lämnas enligt speciell arvodesblankett. För restid ges ersättning med 0,45 % av prisbasbeloppet per timme. Bilersättning ges för högst 1 200 km per år om det inte finns särskilda skäl.

Efter det att barnet fått permanent uppehållstillstånd utgår ersättning för högst 10 timmar per månad. Om särskilda skäl föreligger kan Överförmyndaren besluta om undantag från de angivna tidsbegränsningarna.

Utbetalning

Utbetalning av arvode till gm för ensamkommande barn sker kvartalsvis.

Begränsade uppdrag enligt föräldrabalken 11 kap 1-3 §§

Om uppdrag enbart avser att bevaka rätt ska godemannen redovisa nedlagd tid och få ut ersättning för den tid som bedöms skälig med 0,4 % av prisbasbeloppet per timme.